

**IKASAMPUNG BAITANG
UNANG MARKAHAN – MGA ISYU AT HAMONG PANGKAPALIGIRAN**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag- unawa at pagpapahalaga sa mga sanhi at implikasyon ng mga hamong pangkapaligiran upang maging bahagi ng pagtugon na makapagpapabuti sa pamumuhay ng tao
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakabubuo ng angkop na plano sa pagtugon sa hamong pangkapaligiran

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
<p>A. Mga Hamon at Kontemporaryong Isyung Panlipunan sa Pilipinas at Daigdig</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kinakaharap na Isyu at Hamong Panlipunan <ol style="list-style-type: none"> 1. Pangkapaligiran 2. Pang-ekonomiya 3. Pang-kasarian 4. Pagkamamamayan b. Kahalagahan ng pag-aaral sa mga hamon at kontemporaryong isyung pambansa at pandaigdig 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Natatalakay ang kahalagahan ng kaalaman sa mga kontemporaryong isyu
<p>B. Konteksto ng Suliraning Pangkapaligiran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Man-made 2. Natural 3. Mga Sanhi ng Pagkaubos ng Likas na Yaman <ol style="list-style-type: none"> a. Illegal Logging b. Over-Mining c. Deforestation d. Forest degradation e. Illegal Fishing f. Illicit wildlife trade 4. Climate Change: Global Warming 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Nasusuri ang mga sanhi at epekto ng mga suliraning pangkapaligiran ng daigdig

<p>C. Mga Pagtugon sa mga Hamong Pangkapaligiran</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pandaigdig: UN Environment Programme and the 2030 Agenda 2. Pambansa: <ol style="list-style-type: none"> a. RA 9003: Ecological Solid Waste Management Act of 2000 b. RA 9275: Philippine Clean Water Act c. RA 8749: Philippine Clean Air Act of 1999 d. Iba Pang Batas na Nangangalaga sa Kapaligiran (Local Ordinances etc.) 	<p>3. Natatalakay ang mga programa at inisyatiba upang mapangalagaan ang kapaligiran</p>
<p>D. Dalawang Dulong/Lapit sa Pagtugon sa mga Hamong Pangkapaligiran</p>	<p>4. Nasusuri ang pagkakaiba ng top-down at bottom up approach sa pagharap sa suliraning pangkapaligiran</p>
<p>E. Community-Based Disaster Risk Reduction and Management Plan</p>	<p>5. Nasusuri ang kahalagahan ng Community-Based Disaster Risk Reduction and Management Approach sa pagtugon sa mga hamon at suliraning pangkapaligiran</p>

IKASAMPUNG BAITANG
IKALAWANG MARKAHAN – MGA ISYU AT HAMONG PANG-EKONOMIYA AT PAMPOLITIKA

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa sanhi at implikasyon ng mga lokal at pandaigdigang isyung pang-ekonomiya upang mapaunlad ang kakayahan sa matalinong pagpapasiya tungo sa pambansang kaunlaran
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakabubuo ng papel ng pagsusuri/mapanuring papel sa mga isyung pang-ekonomiya na nakaaapekto sa kanilang pamumuhay

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
<p>A. Konteksto ng mga Isyung Pang-ekonomiya</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Isyu ng Kahirapan 2. Isyu ng Paggawa <ol style="list-style-type: none"> a. Unemployment b. Underemployment c. Forced Labor d. Human Trafficking 3. Isyu ng Migrasyon <ol style="list-style-type: none"> a. Brain Drain b. Social Cost of Migration <p>B. Konteksto ng mga Isyung Pampolitika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinastiyang Politikal 2. Isyung Teritoryal at mga Tunggalian sa Hanggahan (Border Conflicts): Mga Isla ng West Philippine Sea 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naipaliliwanag ang kalagayang pang-ekonomiya ng bansa at ang mga isyung kinakaharap nito bunga ng globalisasyon 2. Natataya ang implikasyon ng iba't ibang suliranin sa paggawa, pamumuhay at sa pag-unlad ng ekonomiya ng bansa
<p>C. Mga Pagtugon sa mga Hamong Pang-ekonomiya at Pampolitika</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hague Arbitral Ruling 2. Batas ukol sa Pagpapatatag ng Ekonomiya <ol style="list-style-type: none"> a. Foreign Investment Act ng 2022 b. DTI Go Lokal! 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Nasusuri ang mga batas at saligan sa iba't ibang tugon sa pagharap sa hamon at isyung pang-ekonomiya at pampolitika

**IKASAMPUNG BAITANG
IKATLONG MARKAHAN – MGA ISYU AT HAMONG PANGKASARIAN**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa mga epekto, isyu, at hamon na may kaugnayan sa kasarian at lipunan upang maging aktibong tagapagtaguyod ng pagkakapantay-pantay at paggalang sa kapuwa bilang kasapi ng pamayanan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng mga gawain na nagsusulong sa pagtanggap at paggalang sa iba’t ibang kasarian

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Mga Konseptong Pangkasarian 1. Sex 2. Gender 3. Gender Roles	1. Natatalakay ang mga uri ng kasarian (gender) at sex
B. Gender Roles sa Iba’t ibang Panig ng Pilipinas at Daigdig	2. Nasusuri ang gender roles sa Pilipinas at iba’t ibang panig ng daigdig
C. Mga Isyung Nagaganap sa Lipunan Kaugnay ng Kasarian 1. Diskriminasyon sa tahanan, paaralan, komunidad at trabaho 2. Karahasan sa Kasarian/Hate Crimes	3. Naipaliliwanag ang iba’t ibang salik na nagiging dahilan ng diskriminasyon sa kasarian, sa tahanan, paaralan, trabaho at komunidad
	4. Nasusuri ang iba’t ibang nararanasang karahasan ng lahat ng kasarian
	5. Naipahahayag ang pananaw tungkol sa nararanasang karahasan ng mga batang babae, kababaihan, at miyembro ng LGBTQIA+
D. Mga Saligang Nagtataguyod sa Karapatan Kaugnay ng Kasarian, Karahasan, at Diskriminasyon	6. Nasusuri ang tugon ng iba’t ibang samahan (lokal at internasyonal) laban sa karahasan at diskriminasyon

<ol style="list-style-type: none"> 1. Pandaigdigang Batayan<ol style="list-style-type: none"> a. Universal Declaration of Human Rights b. Principles of Yogyakarta c. Convention on Elimination of Discrimination against Women d. Convention on the Rights of the Child 2. Pambansa at Lokal na Batas	<ol style="list-style-type: none"> 7. Napahahalagahan ang tugon ng pamahalaan at mamamayan ng Pilipinas sa mga isyu ng diskriminasyon at karahasan
--	---

IKASAMPUNG BAITANG
IKAAPAT NA MARKAHAN – MGA ISYU AT HAMON SA PAGKAMAMAMAYAN

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa pagkamamamayan at pakikilahok sa mga gawaing pansibiko tungo sa mapanagutang pagkamamamayan ng daigdig
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng panukala kaugnay sa isyu at hamon sa pagkamamamayan at gawaing pansibiko

NILALAMAN	KASANAYANG PAMPAGKATUTO
A. Pagkamamamayan 1. Legal na Konsepto at Katuturan 2. Lumalawak na Pananaw sa Pagkamamamayan a. Digital Citizenship b. Global Citizenship	1. Naipaliliwanag ang mga katangiang dapat taglayin ng isang aktibong mamamayan na nakikilahok sa mga gawain at usaping pansibiko
B. Karapatang Pantao 1. Konteksto (1987 Constitution at UDHR) 2. Uri 3. Kahalagahan	2. Nasusuri ang kahalagahan ng pagsusulong at pangangalaga sa karapatang pantao sa pagtugon sa mga isyu at hamong panlipunan
C. Mga Isyu at Hamon sa Pagkamamamayan 1. Paglabag sa Karapatang Pantao 2. Mga Samahang Nagtataguyod sa Karapatang Pantao	3. Natatalakay ang mga isyu at hamon sa pagkamamamayan
D. Pakikilahok sa mga gawaing politikal at pansibiko ng mamamayan 1. Mabuti at Mapanagutang Pagboto (Voter's Education) 2. Pagbuo ng samahang pansibiko	4. Natatalakay ang aktibong pakikilahok ng mamamayan sa mga gawaing pansibiko
E. Pagkamamamayan at Mabuting Pamamahala	5. Napahahalagahan ang papel ng mamamayan sa pagkakaroon ng isang mabuting pamamahala